

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

531

Vragen van de leden **Niederer** en **Terpstra** (beiden VVD) aan de staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Justitie over de «look-alike»-problematiek bij liefdadigheidsinstellingen. (Ingezonden 12 december 2001)

1

Bent u bekend met de «look-alike»-problematiek¹ bij liefdadigheidsinstellingen, zoals bijvoorbeeld de Internationale Stichting Alzheimer Onderzoek die lijkt op de gevestigde Nederlandse Alzheimerstichting, en de Artrose en Reuma Stichting (voorheen de Nederlandse Reumastichting) die lijkt op het gevestigde Nationaal Reumafonds, hetgeen tot verwarring leidt onder het Nederlandse publiek?

2

Deelt u de mening dat het bestaan van zulke «look-alike»-organisaties zeer onwenselijk is omdat ze niet voldoen aan de strenge eisen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) waaraan de «echte» organisaties zich wel houden als garantie voor de goede gevers?

3

Bent u van mening dat tegen deze organisaties pas effectief kan worden opgetreden wanneer alle nationale en internationale organisaties die in Nederland fondsen willen werven, verplicht worden gesteld zich bij het

CBF aan te melden en niet, zoals nu, de controlerende functie van het CBF zich beperkt tot organisaties die zich vrijwillig aanmelden? Zo ja, bent u bereid regelgeving op te stellen om dit te bereiken? Zo neen, waarom niet? Wat zijn de mogelijkheden van strafrechtelijke vervolging? Ziet u nog andere mogelijkheden om tegen de «look-alike»-organisaties op te treden?

4

Is het waar dat op aandringen van een aantal fondsenwervende instellingen door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in het najaar van 2000 een justitieel onderzoek door het Openbaar Ministerie is geïnitieerd? Zo ja, wanneer zijn de resultaten van dit onderzoek bekend? Wilt u de Kamer hierover informeren?

¹ Met de look-alike problematiek wordt bedoeld dat er organisaties zijn, die willen meevaren op de naamsbekendheid en betrouwbaarheid van organisaties met een CBF-keurmerk.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Vliegenthart** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de staatssecretaris van Justitie. (Ontvangen 21 januari 2002)

1

Ja.

2

Ik vind het uit een oogpunt van eerlijke concurrentie wenselijk dat de zogenoemde «look alike» – organisaties zich houden aan de spelregels van de branche en dat zij op grond van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid zullen besluiten om het CBF-keur aan te vragen. Het is primair de verantwoordelijkheid van fondsenwervende organisaties om alert te zijn op het bestaan van instellingen die zich niet willen houden aan de spelregels die de branche van fondsenwervers heeft opgesteld. Het niet naleven van deze spelregels kan oneerlijke concurrentie veroorzaken. De betrokken instellingen kunnen daartegen op verschillende manieren optreden, bijvoorbeeld door middel van publiciteit of door het starten van civielrechtelijke procedures. Zoals ik al eerder in antwoord op kamervragen heb gesteld kan het CBF een belangrijke rol spelen bij het tot stand brengen van een meer ordentelijke marktwerking. Zo behoort het tot de taken van het CBF om het publiek te informeren over zaken die maatschappelijk relevant zijn bij fondsenwerving. Door het publiek in te lichten of een instelling over een keurmerk beschikt, draagt het CBF bij aan een grotere bewustwording.

Naarmate meer organisaties beschikken over het CBF-keur en zij, evenals het CBF zelf, daarover meer communiceren met het publiek, krijgt het belang van deugdelijke certificering meer bekendheid en gewicht.

3

Ik ben die mening niet toegedaan. Mijn voorkeur gaat uit naar zelfregulering. De zelfregulering biedt voldoende mogelijkheden om te komen tot een ordentelijke marktwerking (zie vraag 2). Zoals ik bij de beantwoording van eerder gestelde kamervragen heb aangegeven, zijn er verschillende mogelijkheden om tegen de «look-alike» -organisaties op te treden.

Indien er sprake is van een concrete verdenking van overtreding van een strafrechtelijke norm, kan het Openbaar Ministerie overgaan tot strafvervolgning. Een andere mogelijkheid is dat het Openbaar Ministerie optreedt op grond van artikel 297 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek: dit artikel biedt de mogelijkheid om onder bepaalde omstandigheden de ontbinding van een rechtspersoon te vorderen.

4

De minister van Justitie heeft het College van procureurs-generaal eind 2000, mede op verzoek van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, gevraagd om na te gaan welke mogelijkheden het Openbaar Ministerie zag voor een strafrechtelijke aanpak van «look alike» -fondsen op het terrein van de gezondheidszorg.

Het College heeft de minister van Justitie op basis van onderzoek destijds meegedeeld dat er op dat moment onvoldoende feiten en omstandigheden bekend waren die een redelijk vermoeden van schuld van de «look alike» aan strafbare feiten konden onderbouwen. Het College heeft daarbij tevens aangegeven te zullen nagaan of de mogelijkheden die het Openbaar Ministerie op grond van artikel 297 van het Burgerlijk Wetboek ten dienste staan in deze zaak zouden kunnen worden aangewend. Zo kan het Openbaar Ministerie het bestuur van stichtingen om inlichtingen verzoeken bij ernstige twijfel of de wet of de statuten te goeder trouw worden nageleefd, dan wel het bestuur naar behoren wordt gevoerd.

Het Openbaar Ministerie kan op bepaalde gronden bij de rechtbank de ontbinding van een stichting vorderen. Op dit moment kan ik u hierover geen nadere informatie verstrekken.

Overigens heeft één van de betrokken fondsenwervende instellingen op grond van naamsverwarring een proces tegen een «look alike» -fonds aangespannen en gewonnen. Het proces heeft geleid tot naamsverandering van het desbetreffende «look-alike»-fonds.